

Άσκηση 8

Δίνεται η συνεχής συνάρτηση $f : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο $f(x) = \begin{cases} x \ln x^3 + 1 & , x > 0 \\ \alpha & , x = 0 \end{cases}$, $\alpha \in \mathbb{R}$.

i) Να δείξετε ότι $\alpha = 1$.

ii) Να δείξετε ότι ισχύουν οι προϋποθέσεις του Θεωρήματος Rolle στο $[0, 1]$ και στη συνέχεια να βρείτε τα $\xi \in (0, 1)$ ώστε $f'(\xi) = 0$.

iii) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία, τα ακρότατα, τα κοίλα και να βρεθεί το σύνολο τιμών της.

Έστω $A(0, f(0))$ και $B(e, f(e))$

iv) α') Να δείξετε ότι η ευθεία που διέρχεται από τα σημεία A, B έχει εξίσωση $y = 3x + 1$.

β') Να αποδείξετε ότι $f(x) \leq 3x + 1$ για κάθε $x \in [0, e]$.

v) α') Να βρεθεί το εμβαδόν του χωρίου $E(\lambda)$ που περικλείεται από την C_f , την ευθεία AB και τις ευθείες $x = \lambda$ και $x = e$, όπου $\lambda \in (0, e)$.

β') Να βρεθεί το $\lim_{\lambda \rightarrow 0} E(\lambda)$.

Λύση

i) Για $x > 0$ είναι $f(x) = x \ln x^3 + 1 = 3x \ln x + 1$ και $f'(x) = 3(\ln x + 1)$

Αφού η f είναι συνεχής στο 0 έχουμε $f(0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (3x \ln x + 1) = 1 \Rightarrow \alpha = 1$

ii) Η f είναι συνεχής στο $[0, 1]$

παραγωγίσιμη στο $(0, 1)$ και

$$f(0) = f(1) = 1$$

Άρα ισχύουν οι προϋποθέσεις του Θεωρήματος Rolle στο $[0, 1]$

άρα υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (0, 1)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi) = 0 \Rightarrow 3(\ln \xi + 1) = 0 \Leftrightarrow \ln \xi = -1 \Leftrightarrow \xi = \frac{1}{e}$

iii) Για $x > 0$ είναι $f'(x) = 3(\ln x + 1)$ οπότε $f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = \frac{1}{e}$

x	0	$\frac{1}{e}$	$+\infty$		
$f'(x)$		-	0	+	
$f(x)$	1	\searrow	$1 - \frac{3}{e}$	\nearrow	$+\infty$

$$\begin{array}{cc} \text{T.M.} & \text{O.E.} \\ f(0) = 1 & f\left(\frac{1}{e}\right) = 1 - \frac{3}{e} \end{array}$$

Άρα $f(A) = \left[1 - \frac{1}{e}, +\infty\right)$

Για $x > 0$ έχουμε $f''(x) = \frac{3}{x} > 0$ Άρα η f είναι κυρτή στο $(0, +\infty)$ και δεν έχει σημείο καμπής.

iv) α') Είναι $A(0, f(0)) = (0, 1)$ και $B(e, f(e)) = (e, 3e + 1)$

$$\lambda_{AB} = \frac{(3e + 1) - 1}{e - 0} = 3$$

$$AB: y - 1 = 3(x - 0) \Rightarrow y = 3x + 1$$

β') Θέτουμε $g(x) = 3x + 1 - f(x)$, $x \in [0, e]$

$$g'(x) = 3 - 3(\ln x + 1) = -3 \ln x$$

x	0	1	e
$g'(x)$		+	0
$g(x)$	0	3	0

$$g(0) = 0$$

$$g(e) = 0$$

Άρα $g(x) \geq 0$ για κάθε $x \in [0, e]$, επομένως $f(x) \leq 3x + 1$ για κάθε $x \in [0, e]$

v) α')

$$\begin{aligned} E(\lambda) &= \int_{\lambda}^e |3x + 1 - f(x)| dx = \int_{\lambda}^e 3x + 1 - f(x) dx = 3 \int_{\lambda}^e (x - x \ln x) dx = \\ &= \int_{\lambda}^e 3x dx - \int_{\lambda}^e 3x \ln x dx = 3 \left(\left[\frac{x^2}{2} \right]_{\lambda}^e - \left[\frac{x^2}{2} \ln x - \frac{x^2}{4} \right]_{\lambda}^e \right) \\ &= 3 \left(\frac{e^2}{4} - \frac{3\lambda^2}{4} + \frac{\lambda^2}{2} \ln \lambda \right) = \frac{3e^2}{4} - \frac{9\lambda^2}{4} + \frac{3\lambda^2}{2} \ln \lambda \end{aligned}$$

β')

$$\lim_{\lambda \rightarrow 0^+} E(\lambda) = \lim_{\lambda \rightarrow 0^+} \left(\frac{3e^2}{4} - \frac{9\lambda^2}{4} + \frac{3\lambda^2}{2} \ln \lambda \right) = \frac{3e^2}{4}$$

αφού

$$\lim_{\lambda \rightarrow 0^+} \lambda^2 \ln \lambda = \lim_{\lambda \rightarrow 0^+} \frac{\ln \lambda}{\frac{1}{\lambda^2}} \stackrel{DLH}{=} \lim_{\lambda \rightarrow 0^+} \frac{\frac{1}{\lambda}}{\frac{-2}{\lambda^3}} = \lim_{\lambda \rightarrow 0^+} -\frac{\lambda^2}{2} = 0$$